

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

12 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir

Judecători – Cobzac Elena, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie și Boico Victor

juducând fără citarea părților recursul ordinar, declarat de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura UTA Găgăuzia – Bolgar Natalia, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 16 octombrie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Jelezoglo Serghei xxxxx, născut la xxxxx, originar și locuitor al satului xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 26.07.2017 - 24.07.2018;
2. Instanța de apel: 15.08.2018 - 16.10.2018;
3. Instanța de recurs: 21.12.2018 – 12.02.2019.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga din 24 iulie 2018, cauza fiind judecată în procedura prevăzută de art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, a fost încetată procedura pe cauza penală de învinuire a lui Jelezoglo Serghei în comiterea infracțiunii, prevăzută de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal cu tragerea acestuia la răspundere contravențională cu aplicarea în privința acestuia a pedepsei sub formă de amendă în mărime de 70 (șaptezeci) unități convenționale, adică 3500 (trei mii cinci sute) lei.

S-a dispus încasarea de la inculpatul Jelezoglo Serghei în venitul statului a cheltuielilor judiciare în sumă de 564 (cinci sute șaiszeci și patru) lei.

Prin aceeași sentință a fost respins ca fiind neîntemeiată cerința procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 100 lei, suportate de către Inspectoratul de poliție Ceadâr-Lunga pentru efectuarea urmăririi penale.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, inculpatul Jelezoglo Serghei la data de 02.01.2017, în jurul orei 00 și 20 minute, acționând în comun cu Jelezoglo Gheorghii, aflându-se în clădirea casei de cultură sat. Chiriet-Lunga, situată pe str. Svobodî s. Chiriet-Lunga raionului Ceadâr-Lunga, fiind în stare de ebrietate alcoolică, intenționat, din intenții huliganice, încălcând grosolan ordinea publică, în prezența altor persoane au început a-l maltrata pe cetățeanul Jelezoglo Ivan, unde Jelezoglo Gheorghii a aplicat o lovitură cu pumnul în regiunea maxilarului lui Jelezoglo Ivan, după care Jelezoglo Serghei, înșfăcând de scurtă și trăgând spre

sine, a aplicat o lovitură cu capul pe fața cetățeanului Jelezoglo Ivan, în rezultatul căroră, prin acțiunile în comun i-au cauzat acestuia traumatism craniu-cerebral acut închis, comotie cerebrală, plagă contuză a arcului sprâncenei din dreapta, echimoză în jurul ochiului drept, care au dus la dereglarea sănătății de scurtă durată și se referă la vătămarea ușoară a sănătății.

Tot el, la data de 02.01.2017, în jurul orei 00 și 30 minute, aflându-se în clădirea casei de cultură sat. Chiriet-Lunga, situată pe str. Svobodî s. Chiriet-Lunga raionului Ceadâr-Lunga, fiind în stare de ebrietate alcoolică, continuându-și acțiunile sale huliganice, intenționat, încalcând grosolan ordinea publică, în prezența altor persoane a aplicat o lovitură cu capul pe fața cetățeanului Putere Vasilii, în rezultatul căreia, i-au cauzat acestuia echimoze în regiunea torsului nazal cu trecerea la aripa nasului din stânga, pe buza superioară din stânga cu edemul țesuturilor moi, pe mucoasa buzei superioare din stânga cu plagă pe fundalul acesteia, pe mucoasa buzei inferioare din stânga, care au dus la dereglarea sănătății de scurtă durată și se referă la vătămarea ușoară a sănătății.

Astfel, acțiunile lui Jelezoglo Serghei în faza urmăririi penale au fost calificate pe art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal - huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor săvârșită de două sau mai multe persoane

3. Sentința menționată a fost atacată cu apel la data de 07 august 2018, de către procurorul procuraturii UTA Găgăuzia, sediul Ceadâr-Lunga, Ianac D. și la data de 08 august 2018, de către partea vătămată Jelezoglo Ivan.

3.1 În motivarea cererii de apel, acuzatorul de stat a indicat că, în sentință nu este indicat în baza căror circumstanțe reale instanța a stabilit, că corectarea inculpatului Jelezoglo Serghei este posibilă fără tragerea la răspunderea penală. Constatarea faptei indicate este o condiție obligatorie pentru aplicarea în privința inculpatului prevederilor art. 55 Cod penal.

Procurorul menționează că, o altă condiție obligatorie pentru adoptarea hotărârii cu privire la posibilitatea aplicării în privința inculpatului prevederilor art. 55 Cod penal este repararea de către acesta a prejudiciului cauzat părții vătămate prin infracțiune însă, după cum a fost stabilit în cadrul cercetării judecătorești, inculpatul Jelezoglo Serghei nu a reparat părții vătămate Jelezoglo Ivan prejudiciul material și moral, care ultimul îl apreciază în mărime de 2000 dolari SUA și partea vătămată are pretenții față de inculpat în această parte.

Mai mult ca atât, la emiterea sentinței în privința inculpatului Jelezoglo Serghei, în opinia apelantului, instanța de judecată nu a luat în considerație pericolul public al infracțiunii comise de către acesta, care s-a manifestat prin săvârșirea acțiunilor de încălcare grosolană și demonstrativă a ordinii publice, care se deosebește prin caracterul său prin obrăznicie, nerușinare, comportament foarte urât în privința altor persoane, însoțită de aplicarea violenței acestora.

Menționează apelantul, că acțiunile mai sus indicate, sânt comise de către persoană - colaborator al organelor de drept, care este obligată să contribuie la asigurarea respectării ordinii publice, de asemenea însuși el să respecte principiile și normele de conduită.

În legătură cu cele menționate mai sus, procurorul consideră că, hotărârea emisă de către instanță cu privire la liberarea inculpatului Jelezoglo Serghei de răspundere penală pentru comiterea infracțiunii sub formă de huliganism în coparticipare cu altă persoană nu va contribui la atingerea scopurilor pedepsei penale de reprimare a comiterii de noi infracțiuni similare atât de inculpat, cât și de alte persoane, precum și corectarea și reeducarea inculpatului. (Vol. 2, f. d. 56)

Solicită procurorul casarea sentinței și emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie recunoscut vinovat inculpatul Jelezoglo Serghei în comiterea infracțiunii, prevăzută de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal și în conformitate cu art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală a-i stabili pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 1000 u. c. În rest solicită menținerea sentinței judecătoreiei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga.

3.2 În motivarea apelului său partea vătămată a indicat că, instanța de judecată a ajuns la concluzia că, corectarea inculpatului Jelezoglo Serghei este posibilă fără tragerea acestuia la răspundere penală și a considerat posibil încetarea procesului pe cauza penală, aplicând prevederile art. 55 alin. (1) Cod penal. Apelantul presupune, că o astfel de concluzie a instanței nu este bazată pe lege și nu corespunde prevederilor art. 55 Cod penal.

Apelantul menționează, că din materialele dosarului rezultă, că acesta drept parte vătămată în cauză a declarat, că v-a înainta cererea de chemare în judecată cu privire la repararea prejudiciului după emiterea sentinței, din ce rezultă, că inculpatul nu i-a reparat acestuia nici un prejudiciu.

De asemenea menționează, că din materialele dosarului se prevede, că inculpatul Jelezoglo Serghei anterior a fost tras la răspundere pentru comiterea de contravenții.

Apelantul indică, că prin sentința judecătoreiei s-a stabilit, că inculpatul a comis infracțiunea, aflându-se în stare de ebrietate alcoolică, care este o circumstanță agravantă a vinovăției.

Consideră partea vătămată, că toate circumstanțele indicate de acesta, prezintă un impediment pentru aplicarea prevederilor art. 55 alin. (1) Cod penal.

Presupune, că aplicarea art. 55 alin. (1) Cod penal în privința inculpatului Jelezoglo Serghei nu va corespunde cerințelor art. 62 alin. (2) Cod penal, care prevede, că pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. (Vol. 2, f. d. 57-58).

Solicită partea vătămată casarea sentinței judecătoreiei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga din 24.07.2018 și emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie recunoscut Jelezoglo Serghei vinovat în comiterea infracțiunii, prevăzută de art. 287 alin. (2) Cod penal stabilindu-i pedeapsa în conformitate cu sancțiunea articolului mai sus indicat fără aplicarea art. 55 alin. (1) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 16 octombrie 2018, au fost respinse cererile de apel depuse de procurorul procuraturii UTA Găgăuzia sediul Ceadâr-Lunga, Ianac D. și partea vătămată Jelezoglo I., ca fiind neîntemeiate și menținută în vigoare sentința judecătoreiei Comrat sediul Ceadâr-Lunga din 24 iulie 2018.

4.1 În motivarea soluției adoptate instanța de apel a indicat, că instanța de judecată a dat o calificare corectă a faptei inculpatului Jelezoglo Serghei pe art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, al cărui vina în comiterea faptei incriminate nu se contestă și se confirmă prin materialele dosarului, precum și prin probele, dobândite atât în cadrul urmăririi penale, cât și cele cercetate în ședința de judecată a primei instanțe.

În același timp, instanța de apel nu a găsit temeiuri legale pentru a avea dubii în privința probelor administrate, deoarece acestea în întregime colaborează cu materialele dosarului, din motivul utilității și veridicității lor, și nu sânt negate de către însuși inculpatul. La cererea acestuia, cauza a fost examinată în conformitate cu art. 364/1 Cod de procedură penală, în baza probelor, administrate în faza urmăririi penale.

Totodată, instanța de apel a considerat că, instanța de judecată întemeiat a ajuns la concluzia cu privire la necesitatea încetării procesului pe cauza penală de învinuire a lui Jelezoglo Serghei în comiterea infracțiunii, prevăzută de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu tragerea acestuia la răspundere contravențională și aplicarea sancțiunii sub formă de amendă în mărime de 70 u. c, adică 3500 lei.

Instanța de apel a menționat, că liberându-l pe inculpatul Jelezoglo Serghei de răspundere penală pe art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal cu tragerea la răspundere contravențională în conformitate cu art. 55 Cod penal, prima instanță a ținut cont inclusiv de datele cu caracter personal ale inculpatului, și anume că, Jelezoglo Serghei anterior nu a fost judecat, nu stă la evidența medicului narcolog și medicului psihiatru (Vol.1, f.d.192-193), potrivit caracteristicii, eliberate de primăria sat. Chiriet-Lunga și Inspectoratului de poliție Ceadâr-Lunga, inculpatul la domiciliu este caracterizat pozitiv, este modest, binevoitor, comunicabil, sânguincios, disciplinat, observații din partea primăriei nu are, nu au parvenit plângeri împotriva lui din partea locuitorilor satului (Vol. 1, f.d.194, 195), potrivit certificatului, eliberat de primăria sat. Chiriet-Lunga, familia acestuia este compusă din soția sa și fiica vitregă (Vol.1, f.d.194), în perioada de la 01.01.2009 până la 18.07.2017 de două ori a fost tras la răspundere contravențională (Vol.1, f.d.191), existența circumstanțelor, care atenuază răspunderea inculpatului - recunoașterea vinovăției de către acesta.

Colegiul de asemenea a menționat că, îngrădiri pentru aplicarea în privința lui Jelezoglo Serghei a prevederilor art. 55 Cod penal, instanța de judecată nu a stabilit.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la data de 23.11.2018, acuzatorul de stat, procuror în Procuratura UTA Găgăuzia – Bolgar Natalia, declară **recurs ordinar**, indicând ca temei prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, prin care solicită admiterea recursului, casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 16 octombrie 2018, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care Jelezoglo Serghei să fie recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) din Codul penal, și prin aplicarea art. 364¹ alin. (8) din Codul de procedură penală să-i fie aplicată pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 1000 u. c.

5.1 În motivarea recursului procurorul a indicat că, dacă există concurs a două infracțiuni unice în acțiunile inculpatului Jelezoglo Serghei, aplicarea art. 55 din

Codul penal atât de către primă instanța de judecată, cât și de instanța de apel, este ilegală.

La aplicarea pedepsei inculpatului, primă instanță ca circumstanță care agravează răspunderea inculpatului Jelezoglo Serghei a recunoscut că, infracțiunea a fost comisă de o persoană aflată în stare de ebrietate.

Potrivit art. 24 din Codul penal, persoana care a săvârșit o infracțiune în stare de ebrietate, produsă de alcool sau de alte substanțe, nu este liberată de răspundere penală. Cauzele ebrietății, gradul și influența ei asupra săvârșirii infracțiunii se i-au în considerație la stabilirea pedepsei. Această prevedere a legii face concluzia primei instanțe de judecată și a instanței de apel cu privire la posibilitatea de a aplica prevederile art. 55 din Codul penal în privința inculpatului, necorespunzătoare normelor dreptului material.

6. Judecând recursul declarat în termen, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Cahul pe motiv că la moment la Curtea de Apel Comrat activează doar 5 judecători și este imposibilă formarea unui nou complet de judecată.

Conform prevederilor art. 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform art. 424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art.427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În conformitate cu art. 427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, reieșind din temeiurile stipulate de acest articol, iar potrivit pct. 6) și 10) al normei vizate, aceste temeiuri de casare pot fi aplicate când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori au fost aplicate pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Din conținutul recursului rezultă că partea acuzării este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de fond, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului Jelezoglo Serghei și critică hotărârile, în partea ce ține de aplicarea prevederilor art. 55 Cod penal.

Colegiul penal lărgit, verificând legalitatea deciziei instanței de apel sub acest aspect, constată că instanța, la examinarea apelurilor nu a respectat întru totul

prevederile art. 414 alin.(1), 417 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală.

Astfel, instanța de recurs reține că, prin sentința Judecătoriei Comrat, sediul Ceadîr-Lunga din 24 iulie 2018, a fost încetată procedura pe cauza penală de învinuire a lui Jelezoglo Serghei în comiterea infracțiunii, prevăzută de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal cu tragerea acestuia la răspundere contravențională cu aplicarea în privința acestuia a pedepsei sub formă de amendă în mărime de 70 (șaptezeci) unități convenționale, adică 3500 (trei mii cinci sute) lei.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 16 octombrie 2018, au fost respinse cererile de apel depuse de procuror și partea vătămată, ca fiind neîntemeiate și menținută în vigoare sentința judecătoriei Comrat sediul Ceadîr-Lunga din 24 iulie 2018.

Instanța de apel a respins apelurile, invocând că prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor articolelor 7, 61, și 75 Cod penal, cât și celor ale articolului 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală. Or, potrivit sancțiunii sancțiunea art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, prevede amendă în mărime de la 750 la 1350 unități convenționale sau cu închisoare de până la 5 ani.

Astfel, Colegiul penal lărgit consideră că, la examinarea apelului, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivului invocat de către procuror privind neaplicarea la caz a prevederilor art. 55 Cod penal și nu a dat deplină eficiență prevederilor art. 55 Cod penal, nemotivându-și soluția în acest sens.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal, au fost corect aplicate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei. Or, statuând asupra principiului respectării normelor de drept menționate, Colegiul lărgit constată că, instanța de apel la adoptarea deciziei de respingere a apelului declarat, cu menținerea sentinței, care a fost expusă pe larg în punctul 4.1 din prezenta decizie, nu a respectat întocmai prevederile legale enunțate supra, ignorând exigențele legii penale și procesual-penale în aspectul liberării de răspundere penală.

În esență, partea acuzării critică hotărârile privitor la încetarea procesului penal și aplicarea în privința inculpatului a prevederilor art. 55 Cod penal, din considerentul că concluziile instanței de fond și apel în această parte sunt greșite și neconforme scopului legii penale și principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale.

Colegiul lărgit consideră că, instanța de apel nu s-a expus asupra motivelor invocate în apel și nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, susținând o poziție eronată în ce privește aplicarea art. 55 Cod penal.

Discordanța între cele reținute de instanță și conținutul real al circumstanțelor cauzei, precum și ignorarea unor aspecte evidente, au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii nefondate și greșit motivate în privința încetării procesului penal cu tragerea la răspundere contravențională a inculpatului Jelezoglo Serghei.

Or, conform art. 55 Cod penal, liberarea de răspundere penală, cu tragerea la răspundere contravențională, poate avea loc în privința persoanei care a săvârșit pentru prima dată o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă în cazurile în care și-a recunoscut vina, a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune și s-a constatat că corectarea ei este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale.

Mai mult, se reține, că potrivit art. 24 al. 2 Cod penal, persoana care a săvârșit o infracțiune în stare de ebrietate, produsă de alcool sau de alte substanțe, nu este liberată de răspundere penală. Cauzele ebrietății, gradul și influența ei asupra săvârșirii infracțiunii se iau în considerare la stabilirea pedepsei.

Dat fiind că încălcările specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului declarat, casării totale a deciziei contestate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În aceste circumstanțe, Colegiul penal lărgit conchide că recursul declarat de către procuror este întemeiat, motiv pentru care urmează a fi admis, casată decizia instanței de apel în această parte, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală și art. 75 Cod penal, și să adopte o hotărâre legală și întemeiată în conformitate cu prevederile art. 414 și 419 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în procuratura UTA Găgăuzia – Bolgar Natalia.

Casează total decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 16 octombrie 2018, în cauza penală privindu-l pe *Jelezoglo Serghei xxxxx*, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Cahul, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la **14 martie 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor